

BA SZAKDOLGOZATI KÖVETELMÉNYEK

SZTE BTK Szociológia Tanszék

2025. március

1. A szakdolgozat célja, hogy bizonyítsa a hallgatónak a képzés szakterületén szerzett felkészültségét, miszerint:

- elsajátította a választott szak tananyagát,
- jártas a szociológia elméleti ismereteiben és empirikus módszertanában,
- képes eligazodni a szakirodalomban, képes értelmezni a szakmai szövegeket, ismeri a téma alapvető magyar nyelvű irodalmát, s ismer néhány, a témában fontos idegennyelvű publikációt,
- tudása és szakmai ismeretei révén önállóan létre tud hozni olyan tudományos igényű szöveget, amely megfelel a szakmai elvárásoknak.

2. Témaválasztás

2.1. A témaválasztást elősegítendő, szakdolgozati témaként a tanszék elsősorban a kutatási gyakorlat alapját képező adatfelvétel témaköreit ajánlja.

2.2. A hallgató – a tanszéki oktatókkal történő konzultáció alapján – az ajánlottól eltérő, a tanszéki oktatók kutatási területével összefüggő vagy egyéb más, a kiválasztott oktatóval előzetesen egyeztetett témákat is választhat.

2.3. Olyan téma választásához, mely külső konzulens közreműködését igényli, tanszékvezetői engedély szükséges.

2.4. A témaválasztást legkésőbb az 5. félév kurzusfelvételi időszakának végéig kérjük a tanszéki irodában bejelenteni a szakdolgozati témaválasztó lapon.

2.5. Az ajánlott szakdolgozati témák listája a dokumentum végén, a mellékletben található (minden oktató elsősorban az ott felsorolt témákból vállal konzulensi szerepet).

3. Tartalmi és műfaji követelmények

3.1. A szakdolgozatnak nem kell új tudományos eredményt tartalmaznia, de meg kell felelnie az önálló alkotómunka (pl. elemzés, értelmezés) követelményeinek.

3.2. A szakdolgozati munkának saját empirikus kutatáson kell alapulnia az alábbi empirikus módszerek közül legalább az egyik alkalmazásával:

- elsősorban javasolt az adatelemzés kész adatbázison (Szeged Studies, Magyar Ifjúságkutatás, Aktív Fiatalok, TÁRKI, Eurobarometer, ESS, EVS, ISSP stb.)
- interjú (mélyinterjú, strukturált, félig strukturált interjú)
- indokolt, kivételes esetben saját adatfelvétel papír alapú vagy online kérdőívvel

4. Formai követelmények

4.1. A terjedelem a **2023. szeptember 1. után** a képzés munkanyelvén beadott szakdolgozatok esetében **szóközök nélkül minimum 45 000 és legfeljebb 80 000 leütés lábjegyzetekkel együtt**. A dolgozat 12-es betűméretben, 1,5-es sorközzel, Times New Roman betűtípus és 2,5 cm-es margószélesség használatával megírt önálló munka, mely terjedelemben nem számít bele a címlap, a tartalom- és irodalomjegyzék, a szövegben elhelyezett ábrák, grafikonok és táblázatok, valamint a mellékletek, függelékek (adattáblák, interjúleírások, kutatási beleegyező nyilatkozatok stb.).

4.2 A szakdolgozatnak eleget kell tennie a tudományos és szakmai irodalomban szokásos formai követelményeknek, azaz

- ép, nyelvtanilag helyes mondatokban kell fogalmazni, kerülve a zavaros, pontatlan fogalmazást, a helyesírási és gépelési hibákat;
- **világos tagolással** kell rendelkeznie, amelyből egyértelműen kiderül, hogy mi volt a szerző szándéka, milyen eljárásokat alkalmazott, milyen következtetésekre jutott (ennek a követelménynek leginkább az felel meg, ha a szakdolgozat készítője elkülöníthető bevezetést készít, szövegét fejezetekre és alfejezetekre osztja, amelyek között világos logikai összefüggés van, dolgozatát összegző zárszóval vagy befejezéssel látja el, amelyben megismétli főbb állításait);
- áttekinthető és következetes jegyzetelési eljárást követ (lábjegyzetbe nem kerül főszövegbe való közlendő, és fordítva);
- az **irodalmi hivatkozások** egyértelműek, az idézetek forrása nehézség nélkül azonosítható, hogy a plágiumnak, amely elégtelen osztályzatot von maga után, még a gyanúja se merülhessen fel! A választott hivatkozási formát – lábjegyzetes vagy szövegekői (Harvard, APA stb.) – a szakdolgozatban következetesen végig használja a szerző. A plágium szabályzat a mesterséges intelligencia használatára is vonatkozik: <https://arts.u-szeged.hu/karunkrol/szabalyzatok> **Kérjük a szabályzat alapos elolvasását és a benne foglaltak maradéktalan betartását!**
- az oldalak számozása egyértelmű;
- a szakdolgozat elméleti háttér fejezetében, a választott téma szakirodalmi feldolgozása során **a szó szerinti idézet** nem lehet több, mint az elméleti fejezet szövegének 15%-a. A saját kutatást bemutató módszertani fejezetben – interjú módszer választása esetén – a szó szerint idézett interjúrészek az értelmezés, elemzés maximum 30%-át tehetik ki;
- a dolgozat tartalmaz **irodalomjegyzék** fejezetet, amely **szerzők vezetékeve szerinti betűrendben** tartalmazza a feldolgozott forrásmunkákat. Az irodalomjegyzék megfelel a szakmában elfogadott követelményeknek (feltünteti a használt munka szerzőjét, a mű címét, könyv esetében megjelenési helyét, kiadóját, megjelenési évét, folyóiratcikk esetében a folyóirat nevét, kötetszámát, a megjelenés évét és a lapszámot, gyűjteményes munka esetében annak bibliográfiai adatait is; csak olyan irodalmat tartalmaz, amelyre a dolgozatban hivatkozás történik);
- az empirikus adatok közlése tekintetében megfelel az elfogadott szakmai normáknak (azaz mindig kiderül az adatok forrása, a táblázatok sorszámmal és címmel ellátottak, értelmezésükhöz minden szükséges információ meg van adva stb.).

A szakdolgozat benyújtásának feltétele a fenti feltételek hiánytalan teljesítése. Ha a szakdolgozat nem felel meg a megadott formai követelményeknek, nem lehet védeésre bocsátani.

5. Konzultációk

5.1 A szakdolgozat rendszeres konzulensi irányítás mellett készül. Ennek formája a kétféléves „Szakdolgozati szeminárium”, mely a konzulens tanár általi aláírással zárul. A konzultációk elhanyagolása, illetve a megadott feladatok nem teljesítése esetén a konzulens tanár megtagadhatja az aláírást.

5.2 Keresztfélévben történő szakdolgozat leadás esetén is köteles a hallgató minimum egy alkalommal konzultálni a konzulensével attól függetlenül, hogy már az előző félévben teljesítette a Szakdolgozati szeminárium II. tárgyat.

6. A szakdolgozat leadásával kapcsolatos tudnivalók

6.1 A szakdolgozat leadási határideje általában minden évben április 30, keresztfélévben november 30.

6.2 **A hallgató köteles ezen időpontok előtt legalább két héttel elküldeni a teljes szakdolgozatát a konzulensének e-mailen. A végleges szakdolgozat beadásának feltétele a konzulens írásbeli jóváhagyása (e-mail).** Keresztfélévben történő szakdolgozatleadás esetén ugyanez érvényes, a hallgató köteles a leadási határidő előtt 2 héttel elküldeni a teljes szakdolgozatát a konzulensnek.

6.3 A hallgatók kötelesek figyelni a TO honlapján a Modulóba való záróvizsgára jelentkezés és a szakdolgozat pdf-ben történő feltöltésének határidejét. A szakdolgozatot a Modulóba való feltöltés előtt a tanszéki titkárság e-

mail címére (socio@socio.u-szeged.hu) is el kell küldeni Word formátumban a terjedelem ellenőrzése céljából, legkésőbb a leadási határidőt megelőző 2 órával.

6.4 A Modulóba való feltöltés utána szakdolgozatot nyomtatott formátumban, spirálózva két példányban kell a tanszékre leadni. (Beköttetni egy példányt sem kell; ezt helyettesíti a Modulóba feltöltött pdf-fájl, amelyet a könyvtár archivál.) Az egyik példányt a konzulens, a másik példányt az opponens kapja bírálatra. Mindkét példánynak mind formailag, mind tartalmilag meg kell egyeznie a Modulóba feltöltött fájlal. A védés után a hallgató visszakaphatja mindkét példányt (a Tanszék helyhiány miatt nem őrzi meg).

6.5 A szakdolgozat leadását el lehet halasztani a következő záróvizsga-időszakra, de az adott perióduson belül hosszabbítani nem lehet.

7. A kész szakdolgozatok értékelési szempontjai:

- Témaválasztás (relevancia, újszerűség, aktualitás)
- A kutatási probléma megfogalmazása (megléte, kifejtése, szakmai értéke)
- Felépítés, szerkezet (logikusság, arányosság)
- Tartalmi szempontok:
  - irodalomismeret
  - témakezelés
  - szakmai-tárgyi ismeretek
  - módszertani helytállóság
- Formai szempontok, követelmények
  - külső megjelenítés
  - hivatkozások (szakirodalomra, adatokra - sztenderdeknek való megfelelés)
  - tartalomjegyzék
  - irodalomjegyzék (sztenderdeknek megfelelő rendezettség)
  - stílus, nyelvezet, nyelvhelyesség

8. A szakdolgozat védése

8.1 A szakdolgozat védése a záróvizsga keretében min. 3 tagú **bizottság** előtt történik, melynek összetételére a tanszékvezető tesz javaslatot. A bizottságnak külső szakember is tagja.

8.2 A szakdolgozat **minősítését** az opponens, ill. a szakdolgozati konzulens által adott érdemjegyek, valamint a védés során nyújtott hallgatói teljesítmény értékelésének együttese adja. A szakdolgozati konzulens és az opponens véleményét a záróvizsga előtt legalább egy héttel ismertetni kell a hallgatóval.

8.3 Ha a szakdolgozat védésre bocsáthatóságában eltér a bírálók véleménye, akkor a harmadik bíráló értékelése dönt.

8.4 A szakdolgozat védése során a dolgozat készítőjének bizonyítania kell felkészültségét mind a dolgozat tárgykörében, mind pedig az ehhez kapcsolódó szakszociológiai, ill. elméleti és módszertani ismeretek terén.

9. A szakdolgozatra és a záróvizsgára vonatkozó szabályok a Szegedi Tudományegyetem Tanulmányi és vizsgaszabályzatában, Szeged, 2022. 08. 19. SZ-14/2021/2022, kiegészítve: az SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Tanulmányi ügyrendjével (hatályos 2023. 03. 21. napjától) található meg: <https://arts.u-szeged.hu/karunkrol/szabalyzatok>

Melléklet: Az oktatók kutatási területei választható szakdolgozati témák

Balogh Péter

- Gazdaságszociológia
- Társadalmi és kulturális erőforrások, együttműködés és konfliktus
- Társadalmi tőke és bizalom
- Vidékszociológia
- Társadalmi integráció, társadalmi egyenlőtlenségek
- Területi egyenlőtlenségek, fejlesztéspolitikai kihívások

Bugyi Anett

- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Fenntartható életmód
- Lassú életmód
- Lassú turizmus
- Életmód, fogyasztás és környezettudatosság összefüggései
- Város-vidék ellentét – vidéki dzsentifikáció

Fekete Mariann

- Ifjúságszociológia témakörei (adatbázisok: Magyar Ifjúság 2000-2020, European Youth 2016, Szeged 2021)
- Oktatásszociológia témakörei (adatbázisok: PISA és más nemzetközi, ill. hazai mérési eredmények)
- Generációs kultúrafogyasztás és szabadidős mintázatok az információs társadalomban
- A fiatalok életmódja, problématerképe, értékválasztása, társadalmi és politikai közérzete
- Párkapcsolati mintázatok és ismerkedési szokások a digitális korban
- A fiatalok politikai aktivitása (Aktív Fiatalok kutatássorozat adatbázisai 2011-2024; Magyar Ifjúság 2000-2020)

Kádár Zoltán

- Társadalmi mozgalmak
- Civilizáció- és kultúrkritika (felmerülő problémák és hátterük)
- A technológiai fejlődést (pro és kontra) érintő kérdések
- A filozófia és szociológia határterületei
- A szépirodalom és a szociológia határterületei
- Bémunka és tőke viszony problémái (történelmi perspektívák és a jelenkor)

Nagy Terézia

- Társadalmi integráció
- Kisebbségek helyzete és diszkrimináció
- Migráció, migránsok és migráns élethelyzetek
- Társadalmi felelősségvállalás
- Kapcsolati hálózatok

Paksi Veronika

- Nemek közötti egyenlőtlenségek (család, oktatás, munka, egészség stb.)
- Nemek esélyegyenlősége a szervezetekben (karrierutak, vezetők, jövedelem, szerződések, esélyegyenlőségi tervek stb.)
- Munka és magánélet egyensúlya (fizetett és fizetetlen munka, gyermeknevelés, ápolás stb.)
- Családi szerepek, házastárson belüli munkamegosztás, családon belüli erőszak
- Nemi szerepek és identitás
- Nemi sztereotípiák, szexizmus, nemi alapú diszkrimináció, szexuális zaklatás
- Feminizmus, maszkulinitás

RÁCZ ATTILA

- Városshociológia
- Településkutatás, falu-város-régió
- Társadalmi távolság
- Migráció
- Ingatlanpiaci helyzet
- Társadalmi rétegződés, térbeli elkülönülés
- Demográfiai folyamatok
- Társadalomtörténeti elemzések

VARGA ÁRON

- Fialatok lakhatási helyzete
- „Bérlői generáció” jelenség
- Lakhatási egyenlőtlenségek
- Szociálpolitikai témakörök (pl.: szociálpolitika története, szociálpolitikai intézkedések vizsgálata)
- Szegénység, szegénység politika
- Szociálpszichológia és szociológia határterületei
- Politikai törésvonalak

VINCZE ANIKÓ

- Digitális egyenlőtlenségek
- IKT-használat társadalmi hatásai
- IKT-használat és oktatási egyenlőtlenségek
- Egészségi állapot társadalmi összefüggései
- Egyetemisták jólléte a koronavírusjárvány alatt (felhasználható adatbázisok: C19 ISWS Szeged, Szeged Studies 2021)
- A COVID társadalmi összefüggései
- Egyéb egészségzociológiai témák
- Fordítók, tolmácsok társadalmi helyzete